

Ympäristöministeriö
PL 35
00023 VALTIONEUVOSTO

Asia: Ympäristöministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta ympäristöministeriön asetukseksi rakennuksen kosteusteknisestä toimivuudesta

Dnro: YM011:00/2016

Suomen Omakotiliitto kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

YLEISTÄ

Suomen Omakotiliitto on maamme pientaloasukkaiden ja vapaa-ajan asunnon omistajien valtakunnallinen edunvalvonta- ja palvelujärjestö. **Omakotiliittoon kuuluu 250 vapaaehtoisvoimin toimivaa omakotiyhdistystä ja vapaa-ajan asukkaiden yhdistystä, joiden yhteenlaskettu jäsenmäärä on 74.000 jäsentä.** Omakotiliitto on maamme 1,1 miljoonan pienkiinteistön omistajien ja 2,7 miljoonan asukkaan asialla. Lisäksi liitto ajaa maamme lähes 500.000 vapaa-ajan asunnon omistajien etua.

KESKEISET HAVAINNOT

Asumisterveyteen yksi keskeisimmistä vaikuttavista asioista on rakentamisen ja rakennuksen elinkaaren aikainen kosteudenhallinta. Eduskunnan tarkastusvaliokunnan raportin (Rakennusten kosteus- ja homeongelmat. Eduskunnan tarkastusvaliokunnan julkaisu 1/2012) mukaan ”*Merkittävän kosteus- ja homevaurion osuus asuinrakennuksien määrästä on pien- ja rivitaloissa arviolta 7–10 % ja kerrostaloissa 6–9 %. Kerrosalaan suhteutettuna voidaan todeta, että kansanvarallisuudesta kokoluokkaan 6–10 % eli 13–28,2 mrd. €:oon kohdistuu merkittävä kosteus- ja homevaurio. Merkittäviä kosteus- ja homevaurioita arvioidaan olevan opetus- ja hoitoalan rakennuksissa 12–26 % kerrosalasta. Toimistorakennuksissa osuus on pienempi eli 2,5–5 % kerrosalasta. Suoraan kansanvarallisuuteen suhteutettuna em. kerrosala vastaisi suuruusluokkaa 3,3–34,3 mrd. €.*” -- ”*Merkittävästi vaurioituneissa rakennuksissa asuu pien- ja rivitaloissa 221 000–443 000 ja kerrostaloissa 103 000–154 000 ihmistä. Tällaisissa kouluissa ja päiväkodeissa on 172 000–259 200, hoitolaitoksissa 36 000– 46 800 ja toimistoissa 27 500–55 000 henkeä.*”

Kosteus- ja homevaurioille altistuvien yksilöiden määrä on suuri ja kansantaloudellisestikin voidaan puhua laajasta ongelmasta. Omakotiliiton mielestä lausunnolla oleva Ympäristöministeriön asetuserä rakennuksen kosteusteknisestä toimivuudesta on selkeä. Edelleen liitto pitää tärkeänä, että useassa pykälässä säädetään, että kyseinen muutos korjausrakentamisessa tulee tehdä, milloin se on teknisesti, taloudellisesti ja toiminnallisesti toteutettavissa. Kun Suomessa on yli 1,1 miljoonaa pientaloa, muutostyö ei ole kuitenkaan aina kustannustaloudellisesti tai teknisesti toteutettavissa huomioiden rakennusten ja ympäristön vaihtelevat olosuhteet. Ylipäätään rakentamiskustannusten ei tule kasvaa sääntelyn lisääntyessä.

Omakotiliitto korostaa, että rakentamisen aikaisessa kosteudenhallinnassa mallia tulisi hakea muusta tuotannosta, kuten vaikka autoteollisuudesta, jossa hyödynnetään just-in-time osien toimitusta: rakennustyömaan tavarakuljetuksen tulisi tapahtua tämän mukaisesti. Lisäksi liitto kannattaa vahvasti Oulun rakennusvalvonnan lanseeraamaa Kuivaketju10 -toimintamallia, jolla pyritään estämään kosteusvaurioiden syntyminen kaikissa rakennusprosessin eri vaiheissa, laajentamista koko valtakuntaan.

Omakotiliitto tähdentää, että korjausrakentamisen ja lähesnollaenergiarakentamisen sääntelyssä ja normien soveltamisessa tulee tähdätä yksinkertaisuuteen ja rakennusten helppokäyttöisyyteen koko rakentamisprosessin, rakennuksen käytön, ylläpidon ja huollon osalta sekä ylipäätään rakennuksen elinkaaren aikana, jotta pystytään välttämään osallisten inhimillisistä virheistä johtuvat ympäristö- ja terveyshaitat.

Näin ollen **Omakotiliitto esittääkin, että Maankäyttö- ja rakennuslakia muutetaan rakennushankkeeseen ryhtyvän vastuiden osalta niin, että kaikilla rakennushankkeeseen osallistuvilla osapuolilla on velvollisuus edistää hankkeen onnistumista.** Kuten edellä on todettu, rakentamisen ja koko rakennuksen elinkaaren aikana inhimilliset virheet aiheuttavat merkittäviä ympäristö- ja terveyshaittoja. Näiden estämisestä tulee olla vastuussa koko myös rakentamisen ketjun aikana.

YKSITYISKOHTAISET HAVAINNOT JA MUUTOSEHDOTUKSET

2§ Määritelmät

Omakotiliitto esittää, että pykälään (tai myöhemmin julkaistaviin ohjeisiin) lisättäisiin eri perustamistavat sekä alapohjarakenteet.

5§ Ilmanpitävyys ja tiiviys

Pykälästä ei selviä, miten sääntely kohdistuu hirsi-/puurakentamiseen. Omakotiliitto esittää, että asetusta ja tulevia ohjeita tarkennetaan tämän osalta mahdollistaen kustannustaloudellisen hirsi-/puurakentamisen.

8§ ja 9§ Rakennushankkeen kosteudenhallinta-asiakirja ja työmaan kosteudenhallintasuunnitelma

Asetuksessa on määritelty kosteudenhallinta-asiakirjan ja työmaan kosteudenhallintasuunnitelman sisällöt, mutta pykälissä tai ohjeessa tulisi tarkemmin määrittää kenen vastuulla laadinta on.

10§ Rakennustyömaan kosteudenhallinnasta vastaava henkilö

Omakotiliitto pitää järkevänä, että määriteltäisiin kosteudenhallinnasta rakennustyömaalla vastaava henkilö. Kustannusten hillitsemiseksi, silloin kun hankkeessa on jo nimettyjä asiantuntijoita, on tarkoituksenmukaista, että kosteudenhallinnasta vastaava henkilö voisi olla pääsuunnittelija tai vastaava työnjohtaja.

21§ Kosteuden siirtymisen estäminen maanvastaisessa rakenteessa

Liitto ehdottaa, että pykälää muutetaan muotoon: *"Kosteuden haitallisen siirtymisen ja kertymisen estämiseksi puurunkoisen ulko- tai väliseinän aluspuuta ei saa sijoittaa betonilaatan sisään."*

22§ Ryömintätilainen alapohja

Asetuksessa ehdotettu kohdan soveltaminen *"Ryömintätilan maanpinnan tason on oltava rakennuksen vierustäytön tasolla tai tätä korkeammalla"* johtaa rakennuksen lattiapinnan nousemaan 1,3 metrin korkeuteen maanpinnan tasosta tuoden ongelmia esteettömyyteen ja lisäten siten rakentamisen kustannuksia merkittävästi. Omakotiliitto esittääkin, että kyseinen lause poistetaan pykälästä.

kunnioittavasti

Suomen Omakotiliitto ry

Ari Rehnfors
puheenjohtaja

Kaija Savolainen
toiminnanjohtaja